

Vertaisista virtaa yrityksen omistajanvaihdokseen

7.10.2024

Yrityksen omistajanvaihdos eli yrityksen myyminen, ostaminen tai sukupolvenvaihdos on useille yrittäjille merkittävä tapahtuma, johon liittyvät haasteet ja toimintatavat poikkeavat yrityksen arjesta. Toisen jo vastaavassa tilanteessa olleen yrittäjän kokemuksista ja ajatuksista on todennäköisesti valtavasti ammennettavaa erityisesti yrittäjälle, joka on ensimmäistä kertaa omistajanvaihdoksen edessä.

Etelä-Pohjanmaan yrityksistä suurin osa on alle 10 työntekijää työllistäviä mikroyrityksiä ja niiden omistajanvaihdokset ovat hyvin paikallinen ilmiö. Useimmiten ostaja löytyy samalta tai läheiseltä paikkakunnalta tai on myyjälle entuudestaan tuttu. Paikallisilla tilaisuuksilla ja tapahtumilla tavoitetaan laajasti yrittäjiä, jotka osallistuessaan harjaantuvat esittelemään omaa asiaansa ja pohtimaan muiden kanssa mieltään askarruttavia kysymyksiä toisten yrittäjien ja paikalla olevien asiantuntijoiden kanssa.

Omistajanvaihdostilaisuuteen kannattaa osallistua valmistautuneena

Yrityksensä myymistä suunnittelevalle yrittäjälle omistajanvaihdostilaisuuksiin osallistumisessa keskeistä on, että hän on valmistautunut keskustelemaan asiastaan vertaisten ja asiantuntijoiden kanssa. Ja osaa kertoa, miksi juuri tämä yritys kannattaisi ostaa ja millaiselle ostajalle se erityisesti sopii. Vertaisten tarinoista voi yrityksensä myyntiä pohtivalle irrota mielenkiintoisia esimerkkejä siitä, millaisia onnistumisia yrityksensä jo myyneillä on ollut omistajanvaihdoksen jälkeen.

Yritysostolla yrittäjäksi ryhtymistä pohtivan ja yritystään yritysostolla kehittävän yrittäjän kotitehtäviin kuuluu

pohtia, ketkä tuntevat parhaiten potentiaalisia ostokohteita. Useimmiten toimivia vaihtoehtoja ovat tilitoimistot, pankit, kuntien elinkeinopalveluista vastaavat tahot, yritysten omistajanvaihdosneuvojat ja yritysvälittäjät, jotka tekevät ammatikseen yrityskauppoja. Kun tapaa näitä yrittäjien ystäviä tai toisia yrittäjiä, sen todennäköisemmin saa toivomaansa apua ja löytää kriteerit täyttäviä ostokohteita, mitä selkeämmin ja yksiselitteisemmin osaa kuvata etsimäänsä liiketoimintaa. Etelä-Pohjanmaalla on yrittäjäjärjestöllä koko maakunnan alueella toimiva maksuton omistajanvaihdosneuvoja ja lukuisia yritysvälittäjiä, jotka ovat kiinnostuneita tarjoamaan palvelujaan myös yritysten ostajille. Omistajanvaihdostilaisuudet tarjoavat ostajille mahdollisuuden tutustua ja tavata juuri sillä paikkakunnalla yrityksensä myymistä suunnittelevia yrittäjiä. Vain sellaisia yrityksiä voi ostaa, jotka ovat olemassa.

Yrityksen sukupolvenvaihdoksissa yleisesti ilmenevä haaste on, että puhumisen kulttuuri on kovasti nuorta ja luopujan ja jatkajan välinen vuoropuhelu on joko olematonta tai aloitetaan vasta lähellä sukupolvenvaihdoksen varsinaista toteuttamista. Paikallisissa omistajanvaihdostilaisuuksissa luopujien ja jatkajien on helppo harjoitella puhumista, tavata toisia yrittäjiä ja kuulla asiantuntijoiden näkemyksiä sukupolvenvaihdoksen ammattimaisesta toteuttamisesta. Jos ajatus yrityksen sukupolvenvaihdoksista liikkuu vain edestakaisin omissa ajatuksissa, se yleensä etenee kovin verkkaisesti tai ei oikeastaan ollenkaan. Onnistuneen sukupolvenvaihdoksen yksi tunnusmerkki on, että perheenjäsenet puhuvat toisilleen myös sukupolvenvaihdoksen jälkeen.

Alavudella yrittäjille on tarjolla runsaasti mahdollisuuksia tavata toisia yrittäjiä

Alavudella yrittäjille on tarjottu mahdollisuuksia verkostoitua ja saada tukea omistajanvaihdoksiin paikallisten tapahtumien kautta. Alavuden Kehitys Oy järjestää säännöllisesti yrittäjille suunnattuja tilaisuuksia, kuten ”Eväitä yrittäjille” -aamupalatilaisuuksia ja erilaisia teemallisia asiapitoisia tapahtumia. Tilaisuudet tarjoavat osallistujille mahdollisuuden keskustella ajankohtaisista aiheista ja löytää vertaisilta arvokasta tietoa. Vuosi sitten järjestetyssä ”Yritysmarkkinat” -tapahtumassa yrittäjät pääsivät esittelemään toimintaansa ja tutustumaan mahdollisiin ostajiin tai yhteistyökumppaneihin. Ensi vuoden helmikuussa Alavudella järjestetään tilaisuus, jossa päästään asiantuntijoiden avulla pureutumaan omistajanvaihdosasioiden syvimpään ytimeen.

Osallistuminen paikalliseen omistajanvaihdostilaisuuteen voi antaa arvokasta tietoa, siellä voi tavata mielenkiintoisia toisia yrittäjiä ja asiantuntijoita ja se voi olla merkittävä askel kohti onnistunutta omistajanvaihdosta.

Kirjoitus on osa EU:n osarahoittamaa Yrityskaupat käyntiin hanketta.

Juha Tall
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

Kirjoittaja on omistajanvaihdosasiantuntija Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Päivi Rintala
Alavuden Kehitys Oy

Kirjoittaja on omistajanvaihdoksiin perehtynyt yritysasiantuntija, joka toimii Yrityskaupat käyntiin -hankkeessa ja vauhdittaa yrityskauppojen syntymistä Etelä-Pohjanmaalla.